

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03610 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <http://www.socmin.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo Nr. IX-1672 4, 15 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – DSSI projektas), Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 4, 8, 9, 11 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – VDIĮ projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 96 ir 98 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ANK projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

DSSI projektas parengtas siekiant įstatymu nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus savarankiškai dirbantiems asmenims, vykdančioms savarankišką veiklą statybvietėse.

VDIĮ projekto tikslas – apibrėžti Valstybinės darbo inspekcijos inspektorių teises, vykdančioms darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų, taikomų savarankiškai dirbantiems asmenims, laikymosi kontrolę. Taip pat VDIĮ projektu siekiama nustatyti kitų Europos Sąjungos valstybių narių, Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių darbo inspektorių ir kitų pareigūnų (toliau – užsienio darbo inspektoriai ir kiti pareigūnai) teises ir pareigas dalyvaujant patikrinimuose Lietuvos Respublikos teritorijoje, kaip numatyta 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2019/1149, kuriuo įsteigiama Europos darbo institucija, iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 883/2004, (ES) Nr. 492/2011 ir (ES) 2016/589 ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2016/344, 8 ir 9 straipsniuose, ir užtikrinti Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus funkcijų vykdymo nepertraukiamumą.

ANK projektu nustatoma savarankiškai dirbančių asmenų administracinė atsakomybė už darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimus ir buvimą neblaivių ar apsvaigusių nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, vykdančioms savarankišką veiklą, nesvarbu, koks jos pobūdis.

I. Sprendžiama problema	<ul style="list-style-type: none"> - Šiuo metu Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme savarankiškai dirbantiems asmenims nenustatyta prievolė laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, taikomų darbui statybvietėse. - Lietuvos Respublikos įstatymuose nenustatyta institucija, kurios kompetencijai būtų priskirta darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, taikomų savarankiškai dirbantiems asmenims, laikymosi kontrolės funkcija, nenustatyta šių asmenų atsakomybė už
-------------------------	---

	<p>darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų pažeidimus.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatyme nenustatytos užsienio darbo inspektorių ir kitų pareigūnų teisės ir pareigos dalyvaujant patikrinimuose Lietuvos Respublikos teritorijoje. - Taip pat neužtikrintas vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus funkcijų vykdymo nepertraukiamumas.
II. Siūlomos priemonės	<ul style="list-style-type: none"> - Papildyti keičiamus Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymą, Valstybinės darbo inspekcijos įstatymą ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksą nuostatomis, siekiant įstatymais nustatyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus savarankiškai dirbantiems asmenims, vykdančioms savarankišką veiklą statybvietėse, ir sukurti teisinę aplinką, leisiančią užtikrinti darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, taikomų savarankiškai dirbantiems asmenims, laikymąsi. - Valstybinės darbo inspekcijos įstatyme nustatyti, kad, esant dvišaliam arba daugiašaliam susitarimui, patikrinimuose Lietuvos Respublikos teritorijoje gali dalyvauti užsienio darbo inspektoriai ir kiti pareigūnai. - Panaikinti nuostatą, kad vyriausiasis valstybinis darbo inspektorius tik vieną iš pavaduotojų gali įgalioti atlikti vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus pareigas, jei pats jų atlikti negali.
III. Priemonių kaštai	Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus Įstatymų projektus, bus sudarytos sąlygos siekti savarankiškai dirbančių asmenų saugos ir sveikatos užtikrinimo, nelaimingų atsitikimų, šiems asmenims vykdant veiklą statybvietėse, skaičiaus mažinimo ir nustatyta administracinė atsakomybė už darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų pažeidimus ir buvimą neblaivių ar apsvaigusių nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, vykdant savarankišką veiklą.</p> <p>Patikrinimuose kartu su Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriais dalyvaujant užsienio darbo inspektoriams ir kitiems pareigūnams, bus lengviau gauti informaciją, būtiną siekiant visapusiškai, objektyviai ir skaidriai ištirti atvejus, turinčius tarpvalstybinį elementą (pvz., kai Lietuvoje laikinai dirba komandiruoti darbuotojai; Lietuvoje įsisteigusios įmonės dalį paslaugų teikia užsienio valstybėse), išsiaiškinti, ar įmonės, teikiančios tarpvalstybines paslaugas, tinkamai taiko ES valstybių narių ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių imperatyvias darbo įstatymų ir (ar) kolektyvinių sutarčių nuostatas. Užsienio darbo inspektoriai ir pareigūnai veiktų prevenciškai, skatintų sąžiningą užsienio šalių verslą, teikiantį tarpvalstybines paslaugas.</p>

Išsamesnė informacija apie Įstatymų projektuose nustatytas teisinio reguliavimo priemones ir jas pagrindžiančius argumentus pateikta Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Vadovaudamasi Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, Įstatymų projektus, užregistruotus Lietuvos Respublikos Seime, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija notifikuos Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms.

Įstatymų projektuose naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai nėra nustatomi.

Įstatymų projektai buvo derinami su suinteresuotomis institucijomis ir visuomene.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

2020 m. rugsėjo 11 d. Įstatymų projektai buvo pateikti išvadoms gauti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI), Lietuvos savivaldybių asociacijai, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijai, Lietuvos profesinei sąjungai „Solidarumas“, Lietuvos pramonininkų konfederacijai, Lietuvos darbo federacijai, Lietuvos darbdavių konfederacijai ir Lietuvos verslo konfederacijai. Aplinkos ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Energetikos ministerija, Kultūros ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Žemės ūkio ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija ir VDI informavo, kad pastabų dėl Įstatymų projektų pagal kompetenciją neturi. Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos darbo federacija, Lietuvos darbdavių konfederacija ir Lietuvos verslo konfederacija išvadų nepateikė. Visuomenė pastabų ir pasiūlymų nepateikė. Pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus patikslinti Įstatymų projektai 2020 m. gruodžio 9 d. pateikti išvadoms gauti Aplinkos ministerijai, Finansų ministerijai, Teisingumo ministerijai ir Vidaus reikalų ministerijai. Dėl Įstatymų projektų, pateiktų derinti antrą kartą, Aplinkos ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija pastabų ir pasiūlymų neturėjo. Teisingumo ministerijos pateiktos pastabos suderintos darbo tvarka.

Taip pat pažymėtina, kad 2021 m. vasario 1 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymo Nr. IX-1768 1, 8 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Inspekcijos įstatymo projektas). Atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės pasiūlymą „inkorporuoti Inspekcijos įstatymo projekto nuostatas į balandžio mėn. planuojamą Vyriausybei pateikti Valstybinės darbo inspekcijos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą“, VDI projektas atitinkamai

papildytas Inspekcijos įstatymo projekto nuostatomis. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos, pateiktos dėl Inspekcijos įstatymo projekto, įvertintos ir patikslintas Inspekcijos įstatymo projektas darbo tvarka suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe. Įstatymų projektus parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo aplinkos skyriaus vyr. specialistas Algirdas Ambrazevičius, tel. +370 685 34 176, el. p. algirdas.ambrazevicius@socmin.lt, ir Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja Jelena Polijančuk, tel. +370 685 10 369, el. p. Jelena.Polijancuk@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.

2. DSSĮ projektas, 2 lapai.

3. DSSĮ projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.

4. VDIĮ projektas, 4 lapai.

5. VDIĮ projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.

6. ANK projektas, 1 lapas.

7. ANK projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

8. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 6 lapai.

9. Antikorupcinio vertinimo pažymos, 17 lapų.

10. DSSĮ projekto atitikties lentelė, 12 lapų.

11. VDIĮ projekto atitikties lentelė, 2 lapai.

12. Suinteresuotų institucijų išvadų dėl Įstatymų projektų kopijos, 6 lapai.

Ministrė

Monika Navickienė

Algirdas Ambrazevičius, tel. +370 685 34 176, el. p. algirdas.ambrazevicius@socmin.lt